

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง เกณฑ์การประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการประกวดหนังสือดีเด่นมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการผลิตหนังสือภาษาไทย ซึ่งประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดยคนไทย เป็นหนังสือภาษาไทยที่จัดทำหรือผลิตโดยสำนักพิมพ์ในประเทศไทย ให้มีคุณภาพดี มีสารประโยชน์ และมีปริมาณทวีขึ้นเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน อันจะส่งผลดีต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่คนไทย และสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในปี ๒๕๖๖ จึงกำหนดเกณฑ์การประกวดหนังสือดีเด่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. หนังสือที่รับเข้าประกวด แบ่งเป็น ๙ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ หนังสือสารคดี ที่มีใช้หนังสือเรียนหรือมีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะจะให้เป็นหนังสือเรียน มี ๓ ด้าน ได้แก่

๑.๑.๑ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

๑.๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และชีวประวัติ

๑.๑.๓ การท่องเที่ยว อาหาร ฯลฯ

๑.๒ หนังสือนวนิยาย

๑.๓ หนังสือกวีนิพนธ์

๑.๔ หนังสือรวมเรื่องสั้น

๑.๕ หนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ ๓ - ๕ ปี

๑.๖ หนังสือสำหรับเด็ก อายุ ๖ - ๑๑ ปี มี ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๖.๑ บันเทิงคดี

๑.๖.๒ สารคดี

๑.๗ หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ ๑๒ - ๑๘ ปี มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑.๗.๑ บันเทิงคดี

๑.๗.๒ สารคดี

๑.๗.๓ บทร้อยกรอง

๑.๘ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑.๘.๑ การ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก (อายุ ๖ - ๑๑ ปี)

๑.๘.๒ การ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป (อายุ ๑๒ ปีขึ้นไป)

๑.๘.๓ การ์ตูนปกิณกะเชิงสร้างสรรค์

๑.๙ หนังสือสวยงาม มี ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๙.๑ สวยงามทั่วไป

๑.๙.๒ สวยงามสำหรับเด็ก

๒. ผู้มีสิทธิส่งหนังสือเข้าประกวด ได้แก่ สำนักพิมพ์ ผู้ประพันธ์ ผู้จัดทำภาพประกอบ ผู้ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม ผู้จัดพิมพ์ โรงพิมพ์ ส่วนราชการ สมาคม และผู้สนใจทั่วไป

๓. คุณสมบัติของหนังสือที่จะส่งเข้าประกวด

๓.๑ คุณสมบัติทั่วไป

๓.๑.๑ เป็นหนังสือที่ผู้ประพันธ์ประพันธ์ขึ้นเอง และมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
 ๓.๑.๒ เป็นหนังสือที่พิมพ์โฆษณาเป็นเล่มบริบูรณ์ครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีเลข พ.ศ. ตีพิมพ์ชัดเจนไว้ในหนังสือ

๓.๑.๓ เป็นหนังสือภาษาไทยที่จัดทำหรือผลิตโดยสำนักพิมพ์ในประเทศไทย

๓.๑.๔ เป็นหนังสือที่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของลิขสิทธิ์ให้ส่งเข้าประกวดได้

๓.๒ คุณสมบัติเฉพาะ

๓.๒.๑ หนังสือสารคดี เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียวหรือหลายคน มีโครงเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน มีเนื้อเรื่องรวมภาพไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน้า (หนังสือขนาด ๑๖ หน้ายก) หรือ ๘๐ หน้า (หนังสือขนาด ๘ หน้ายก)

๓.๒.๒ หนังสือนวนิยาย เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียวและเป็นผลงานที่มีได้แปลหรือดัดแปลงจากงานเขียนของผู้อื่น

๓.๒.๓ หนังสือกวีนิพนธ์ เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียว มีเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ แต่รวมพิมพ์เป็นเล่มมีความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บท ตามลักษณะฉันทลักษณ์ไทย หากนำเรื่องที่เคยลงพิมพ์มาแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด

๓.๒.๔ หนังสือรวมเรื่องสั้น เป็นหนังสือรวมผลงานเขียนของผู้ประพันธ์คนเดียว มีจำนวนเรื่องไม่น้อยกว่า ๘ เรื่อง จำนวนหน้าไม่น้อยกว่า ๘๐ หน้า (๕ ยก หนังสือขนาด ๑๖ หน้ายก) และต้องเป็นเรื่องที่ไม่เคยรวมพิมพ์เป็นเล่มมาก่อน อย่างน้อยร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด

๓.๒.๕ หนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ ๓ - ๕ ปี เป็นหนังสือที่มีสัดส่วนเนื้อหา และภาพประกอบเหมาะสมกับวัย อาจจะเป็นนิทาน หรือเสริมความรู้ให้เกิดความสนุกสนานและสร้างสรรค์จินตนาการ

๓.๒.๖ หนังสือสำหรับเด็ก อายุ ๖ - ๑๑ ปี แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

- บันเทิงคดี เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้น นวนิยาย และหรือสารบันเทิง เขียนได้ทั้งแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรองที่ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน สร้างสรรค์ความคิดและจินตนาการของเด็ก

- สารคดี เป็นหนังสือที่สร้างเสริมความรู้ และการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

๓.๒.๗ หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ ๑๒ - ๑๘ ปี แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- บันเทิงคดี เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้น นวนิยาย และ หรือสารบันเทิง

- สารคดี เป็นหนังสือจะมีโครงเรื่องเดียวกันหรือหลากหลาย เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียวหรือหลายคนก็ได้

- บทร้อยกรอง เป็นหนังสือรวมบทร้อยกรองของผู้ประพันธ์คนเดียว มีเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ เนื้อหาเหมาะสมกับเยาวชน รวมพิมพ์เป็นเล่มและความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บท หรือมากกว่า ตามลักษณะฉันทลักษณ์ไทย หากนำเรื่องที่เคยตีพิมพ์เผยแพร่มารวมเล่ม ต้องมีจำนวนไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของ ๑๐๐ บท พร้อมระบุข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ไว้ด้วย

๓.๒.๘ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- การ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก (อายุ ๖ - ๑๑ ปี)
- การ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป (อายุ ๑๒ ปีขึ้นไป)

ทั้งนี้ หนังสือทั้ง ๒ ประเภท เป็นหนังสือที่มีเรื่อง และภาพต่อเนื่องกันและไม่ซ้ำกัน เป็นการ์ตูนหรือภาพสมจริงก็ได้ เป็นเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๖ หน้า

- การ์ตูนปกิณกะเชิงสร้างสรรค์ เป็นหนังสือที่มีการเล่าเรื่องด้วยภาพในรูปแบบการ์ตูน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ โดยมีแนวคิดหลักในการออกแบบภาพและจัดวางรูปเล่มอย่างสร้างสรรค์ที่ตอบแนวคิดหลักอย่างเป็นเอกภาพ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๖ หน้า

๓.๒.๙ หนังสือสวยงาม แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

- หนังสือสวยงามทั่วไป (อายุ ๑๒ ปีขึ้นไป)
- หนังสือสวยงามสำหรับเด็ก (อายุ ๓ - ๑๑ ปี)

ทั้งนี้ หนังสือทั้ง ๒ ประเภท เป็นหนังสือที่มีองค์ประกอบของหนังสือสวยงามทางศิลปะและระบบการจัดพิมพ์

๔. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๔.๑ หนังสือที่ส่งเข้าประกวดทุกกลุ่มต้องเป็นหนังสือที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี และไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติ

๔.๒ หนังสือสารคดี พิจารณาเนื้อเรื่อง ความถูกต้องตามหลักวิชา ความสมบูรณ์ของข้อมูล มีการอ้างอิง ความทันสมัย แนวความคิด ความสมเหตุสมผล ท่วงทำนองการประพันธ์ ความเพียรพยายามในการประพันธ์ ภาษาที่ใช้ สารประโยชน์ และภาพประกอบ

๔.๓ หนังสือนวนิยาย พิจารณาเนื้อเรื่อง องค์ประกอบของนวนิยาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กลวิธีการประพันธ์และวรรณศิลป์

๔.๔ หนังสือกวีนิพนธ์ พิจารณาสุนทรียภาพ ฉันทลักษณ์ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

๔.๕ หนังสือรวมเรื่องสั้น พิจารณาเนื้อเรื่อง วรรณศิลป์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสารประโยชน์

๔.๖ หนังสือสำหรับเด็ก พิจารณาคุณค่า สารประโยชน์ที่ได้ก็จะได้รับการอ่านเพื่อการดำรงชีวิตและส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้สำนวนโวหารถ้อยคำ วิธีเรียบเรียงความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ภาพประกอบ การออกแบบและจัดทำรูปเล่ม

๔.๗ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ พิจารณาเนื้อเรื่องที่สนุก มีสารประโยชน์ และภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การจัดแบ่งภาพหรือช่องภาพไม่สับสน ใช้ตัวอักษรขนาดเหมาะสม และอ่านง่าย

๔.๘ หนังสือสวยงาม พิจารณาคุณค่าความงามทางศิลปะของภาพองค์ประกอบและระบบการพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบหนังสือ การสร้างสรรค์แบบปก การจัดวางองค์ประกอบหน้า/ตัวอักษร/ภาพประกอบ วิธีการผลิต การเย็บเล่ม การเข้าเล่ม และส่วนประกอบอื่น ๆ รวมทั้งสารประโยชน์ของเนื้อหา

๕. การส่งหนังสือเข้าประกวด

๕.๑ ดาวน์โหลดใบสมัครการประกวดหนังสือดีเด่นได้ที่เว็บไซต์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา <http://academic.obec.go.th> หรือติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๓๐ - ๑

๕.๒ ส่งหนังสือพร้อมใบสมัครได้ที่กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา อาคาร สพฐ. ๓ ชั้น ๓ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ ตั้งแต่วันที่จนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. เว้นวันหยุดราชการ

๕.๓ หนังสือที่ส่งเข้าประกวด ส่งได้เรื่องละหนึ่งกลุ่ม แต่สามารถส่งหนังสือเข้าประกวดในกลุ่มหนังสือสวยงามได้ด้วย

๕.๔ ส่งหนังสือเข้าประกวด จำนวนเรื่องละ ๑๕ เล่ม ต่อ ๑ กลุ่ม

๕.๕ คณะกรรมการฯ สงวนสิทธิ์ที่จะไม่ส่งคืนหนังสือที่ส่งเข้าประกวด

๖. การตัดสิน

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดหนังสือดีเด่น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาตัดสินหนังสือที่ส่งเข้าประกวด

๖.๒ คณะกรรมการฯ ตามข้อ ๖.๑ อาจจะไม่ให้รางวัลใดรางวัลหนึ่ง หากเห็นว่าไม่มีหนังสือที่เหมาะสม

๖.๓ การตัดสินของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๖.๑ ถือเป็นเด็ดขาดจะอุทธรณ์มิได้

๖.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสงวนสิทธิ์ที่จะยกเลิกการให้รางวัลหนังสือที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือผิดเกณฑ์การประกวดหนังสือดีเด่น

ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนภายหลังว่า หนังสือที่ประกาศให้รางวัลดังกล่าวละเมิดลิขสิทธิ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเรียกคืนรางวัลทั้งหมด และจะพิจารณาตัดสินผู้ประพันธ์ ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือผู้พิมพ์โฆษณา ในการส่งหนังสือเข้าประกวดหนังสือดีเด่นทุกประเภทมีกำหนดไม่เกิน ๓ ปี

๗. รางวัลมี ๒ ระดับ

๗.๑ รางวัลดีเด่น แต่ละประเภทมี ๑ รางวัล ผู้ได้รับรางวัลดีเด่นจะได้รับโล่รางวัลดีเด่น โดยผู้ประพันธ์จะได้รับโล่รางวัลดีเด่นพร้อมเงินรางวัล จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ และหนังสือสวยงาม ในข้อ ๗.๓.๕, ๗.๓.๖ และ ๗.๓.๗ เงินรางวัลจะถูกแบ่งให้ผู้จัดทำภาพประกอบครึ่งหนึ่ง หากไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบ เงินรางวัลทั้งหมดจะมอบให้แก่ผู้ประพันธ์

๗.๒ รางวัลชมเชย แต่ละประเภทมี ๓ รางวัล ผู้ได้รับรางวัลชมเชยจะได้รับโล่รางวัลชมเชย โดยผู้ประพันธ์จะได้รับโล่รางวัลชมเชยพร้อมเงินรางวัล จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ และหนังสือสวยงาม ในข้อ ๗.๓.๕, ๗.๓.๖ และ ๗.๓.๗ เงินรางวัลจะถูกแบ่งให้ผู้จัดทำภาพประกอบครึ่งหนึ่ง หากไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบ เงินรางวัลทั้งหมดจะมอบให้แก่ผู้ประพันธ์

กรณีหนังสือที่มีคุณภาพแต่ไม่ถึงขั้นได้รับรางวัลชมเชย คณะกรรมการอาจพิจารณาให้เกียรติบัตรได้

๗.๓ ผู้มีสิทธิ์ได้รับรางวัล

๗.๓.๑ หนังสือสารคดี

๗.๓.๑.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๑.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ

๗.๓.๑.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๒ หนังสือนวนิยาย

๗.๓.๒.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๒.๒ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

- ๗.๓.๓ หนังสือวินัย
 ๗.๓.๓.๑ ผู้ประพันธ์
 ๗.๓.๓.๒ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
- ๗.๓.๔ หนังสือรวมเรื่องสั้น
 ๗.๓.๔.๑ ผู้ประพันธ์
 ๗.๓.๔.๒ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
- ๗.๓.๕ หนังสือสำหรับเด็ก
 ๗.๓.๕.๑ ผู้ประพันธ์
 ๗.๓.๕.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ
 ๗.๓.๕.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
- ๗.๓.๖ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ
 ๗.๓.๖.๑ ผู้ประพันธ์
 ๗.๓.๖.๒ ผู้เขียนการ์ตูน หรือผู้จัดทำภาพประกอบ
 ๗.๓.๖.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
- ๗.๓.๗ หนังสือสวยงาม
 ๗.๓.๗.๑ ผู้ประพันธ์ หรือผู้จัดทำคำบรรยายประกอบภาพ
 ๗.๓.๗.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ หรือผู้ถ่ายภาพ หรือผู้วาดภาพ
 ๗.๓.๗.๓ ผู้ออกแบบจัดทำรูปเล่ม หรือศิลปกรรม
 ๗.๓.๗.๔ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์
 ๗.๓.๗.๕ โรงพิมพ์ที่ตีพิมพ์

๗.๔ ในกรณีที่ผู้ประพันธ์ และ หรือผู้จัดทำภาพประกอบเสียชีวิตหลังจากส่งหนังสือเข้าประกวด หากได้รับรางวัลจะมอบรางวัลแก่ทายาทตามกฎหมายเท่านั้น และภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นเวลาถือว่าสละสิทธิ์การรับรางวัล

๗.๕ ผู้รับรางวัลจะต้องติดต่อและส่งเอกสารหลักฐานประกอบการรับรางวัลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นเวลาถือว่าสละสิทธิ์การรับรางวัล

๗.๖ คณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดหนังสือดีเด่นจะพิจารณาให้รางวัลเฉพาะผู้มีชื่อระบุไว้ในหนังสือที่ตีพิมพ์เท่านั้น

๘. ผู้ประพันธ์ ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือผู้พิมพ์โฆษณา จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือการที่เนื้อหาข้อเท็จจริงในหนังสือที่ได้รับรางวัลมีลักษณะละเมิดตามกฎหมาย

๙. หนังสือพระราชนิพนธ์ และพระนิพนธ์ เป็นหนังสือที่อยู่เหนือการประกวด หรือการวิจารณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอยกเว้นการรับหนังสือดังกล่าวเข้าประกวด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายอัมพร พินะสา)
 เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน